

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - נ"ב

1. **ממזרת ונתינה לישראל - אינו חייב לפדותה, כיון שאין אני קורא בה את האמור בכתובה 'ואותבינך לי לאנתו'. מה הדין באלמנה לכהן גדול? אב"י: חייב לפדותה כיון שהתחייב רק להשיבה לעירה, וא"כ מחויב אף אם לא נושא אותה. רבא: פטור, כיון שהתחייב לפדותה רק אם איסור 'שבויה' יעכבו מלישאנה.**
2. **המדיר את אשתו שחייב לגרשה, ונשבית - לרבי אליעזר: פודה ונותן לה כתובתה, לרבי יהושע: נותן לה כתובתה ואינו חייב לפדותה. וביאר רבי נתן, שאם נשבית ורק אח"כ הדירה אף לר' יהושע חייב לפדותה כדי שלא יערים. במה נחלקו?**
  - א. להו"א א': מדובר במדיר אשת כהן - אב"י כרבי אליעזר, ורבא כרבי יהושע.
  - ב. להו"א ב': מדובר שהיא נדרה ובעלה קיים לה, לר' אלעזר: הוא גרס לה להנשך וחייב. לרבי יהושע: היא נתנה אצבע בין שיניה. ונדחה: שא"כ מדוע נותן לה כתובה וכן מדוע יהיה חילוק אם קודם הדירה או קודם נשבית.
  - ג. מדובר שהוא הדירה - אב"י יבאר: אלמנה לכהן גדול וכן במדיר אשת כהן לכו"ע חייב, כיון שיכול לקיים 'אחזירך לעירך'. ממזרת ונתינה לישראל - לכו"ע פטור. ונחלקו במדיר אשת ישראל, לרבי אליעזר הולכים אחר שעת התנאי [הנישואין] ולרבי יהושע הולכים אחר שעת קיומו. וכעת לא יכול להשיבה. רבא יבאר: אלמנה לכו"ג וממזרת לישראל, לכו"ע אינו חייב לפדותה, ונחלקו במדיר אשת כהן או אשת ישראל, לר"א בטר מעיקרא ולר"י בטר סוף.
3. **מה הדין אם מת בעלה אחר שנשבתה? אם הכיר בה בעלה שנפדתה - כבר נתחייב והיורשין חייבין לפדותה, לא הכיר - לא חייבין. אמנם הלכה כמשנה שפוסקת שאין היתומין חייבין לפדותה, כיון שאין אני קורא בה 'ואותבינך לאינתו'.**
4. **נשבית, ובקשו מבעלה פי עשרה מדמיה. מה הדין? רבנן: פעם ראשונה פודה, מכאן ואילך, אינו חייב. רבן שמעון בן גמליאל: אין פודין את השבוין יותר על כדי דמיהם, מפני תיקון העולם. ואף בכדי דמיהן אין פודים אם זה יותר מפי עשרה מכתובתה.**
5. **אלמנה ניוזנת מנכסי יתומין, וצריכה רפואה האם חייבים לה? רבנן: הרי היא כמזונות וחייבים. רשב"ג: רפואה שאפשר לקצוב מראש - נתרפאת מדמי כתובתה. רפואה שאין לה קצבה - הרי היא כמזונות. [שאין להם קצבה]. אמר רבי יוחנן: עשו הקזת דם בארץ ישראל כרפואה שאין לה קצבה. מעשה: ר' יוחנן יעץ לקרובין היתומים שילכו לרופא שיקצוץ את רפואת האלמנה לכל ימיה ותפטר. אח"כ התחרט. יעץ להם כך משום 'ומבשרך לא תתעלם', ולבסוף סבר אדם חשוב כר' יוחנן לא ראוי שייעץ כך שמא ילמדו מכך הדיוטות.**
6. **משנה - באלו חיובי כתובה נוספים מתחייב אף אם לא כתבם כיון שהוא תנאי בי"ד? א. כתובת בנין דכרין. ב. מזונות הבנות לאחר מיתתו עד שיבגרו או ינשאו. ג. מזונות האלמנה עד שתטול כתובתה - כך לפי הנוסח של אנשי ירושלים ואנשי גליל. אבל לנוסח של אנשי יהודה, אם רצו היורשין - נותנין לה כתובתה ופטרין אותה ממזונות.**
7. **מפני מה התקינו כתובת בנין דכרין? כדי שיקפוץ אדם ויכתוב לבתו כבנו [ולא יחשוש שהנדוניה תגיע בעתיד לבנים אחרים של חתנו]. ואין בזה משום העברת נחלת בנינים כיון שגם דין נדוניה הוא דאורייתא - 'קחו נשים והולידו... ואת בנותיכם תנו לאנשים', כדי שיקפצו עליה לישאנה. והסכום הראוי עד כדי עשירית מנכסיו.**
8. **מדוע לא תיקנו שירשו רק הנדוניה שהגיע מאביה אבל את הכתובה מבעלה לא ירשו? אם כן גם האב ימנע מליתן. ואף במקום שלא כתב האב נדוניה יכתוב הבעל משום 'לא פלוג רבנן'. הטעם שתקנה זו רק לזכרים - כיון שרבנן נתנו לזה דין ירושה. ואף בבת בין הבנות [שיורשת] לא פלוג רבנן. הטעם שנבית רק מקרקעות - כיון שהחשיבה ככתובה. אמנם אע"פ לא נטרפת ממשועבדים כיון שיש בה תורת ירושה.**